

Súd: Okresný súd Rožňava
Spisová značka: 8C/276/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7815208523
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 10. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Dušáková
ECLI: ECLI:SK:OSRV:2015:7815208523.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Rožňava, sudkyňou JUDr. Jarmilou Dušákovou v právnej veci navrhovateľa: Orange Slovensko a.s., IČO: 35 697 270, Metodova 8, Bratislava, právne zastúpený: Mgr. Janou Sadloňovou, advokátkou AK so sídlom v Prešove, Hlavná 14, proti odporkyňi: U. U., nar. XX. X. XXXX, bytom D. XX, XXX XX D., o zaplatenie 159,- Eur s príslušenstvom, t a k t o

rozhodol:

Súd žalobu zamietá.
Žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Navrhovateľ sa pôvodne podaným návrhom domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd zaviazal odporkyňu zaplatením sumy 317,36 Eur s príslušenstvom, t.j. 8,75 % ročným úrokom z omeškania z dlžnej sumy od 26.04.2013 do zaplatenia odporkyňou z titulu neuhradených faktúr za poskytnutie telekomunikačných služieb prostredníctvom siete spoločnosti Orange Slovensko, a.s., za obdobie mesiacov november 2012 až február 2013 vrátane, ktorá pohľadávka pozostáva z neuhradených služieb v celkovej výške 158,36 Eur a nároku na doplatenie zmluvnej pokuty vo výške 159,- Eur, ktorú si navrhovateľ v tomto konaní uplatňuje vo výške škody, ktorá navrhovateľovi vznikla. Zároveň sa domáhal náhrady trov konania, t. j. zaplateného súdneho poplatku vo výške 19,00 Eur a trov právneho zastúpenia vo výške 79,06 Eur.

Súd rozsudkom tunajšieho súdu č. k. 8C/357/2014-47 zo dňa 21.04.2015 zaviazal odporkyňu k zaplateniu sumy vo výške 158,36 Eur istiny s 8,75 % ročným úrokom z omeškania od 26. 4. 2013 do zaplatenia. Súd konanie o zaplatenie 159,- Eur istiny s 8,75 % ročným úrokom z omeškania od 26. 4. 2013 do zaplatenia vylúčil na samostatné konanie, v ktorom rozhodne aj o trovách tohto konania. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 13. 6. 2015.

Predmetom tohto konania je zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 159,- Eur s prísl., z titulu neuhradenej zmluvnej pokuty odporkyňou, na základe Zmluvy o poskytovaní verejných služieb, ktorá bola uzavretá medzi navrhovateľom - spoločnosťou Orange, a.s. a odporkyňou.

V predmetnom konaní o zaplatenie 159,- Eur s prísl., t. j. zmluvnej pokuty, bolo vytýčené pojednávanie, ktorého sa navrhovateľ nezúčastnil, svoju neúčasť však navrhovateľ ospravedlnil a zároveň súhlasil s tým, aby súd pojednával aj v jeho neprítomnosti s tým, že naďalej trval na podanom návrhu v celom rozsahu.

Súd s poukazom na ustanovenie § 101 ods. 2 O.s.p. vec prejednal v neprítomnosti účastníkov konania, pritom prihliadol na obsah spisu a dosiaľ vykonané dôkazy.

Odporkyňa na pojednávaní uviedla, že ani nevie, ako dlho sa uhrádzali faktúry za poskytnuté služby, nakoľko telefón vybrala pre svoju sestru, ktoré ona aj uhrádzala. Zrejme len tie posledné, ktoré sa neuhradili, boli doručené na jej adresu, a ktoré faktúry teraz spláca ona. Čo sa týka majetku, nemá žiadny majetok. Je poberateľkou materského príspevku v sume 199,- Eur a má v starostlivosti maloleté dieťa. Svoj nedoplatok ktorý má, ešte uhradí.

Súd sa ďalej oboznámil s dôkaznými listinami, ktoré sú súčasťou spisu - pripojeným spisom tunajšieho súdu sp. zn. 8C/357/2014, rozsudkom zo dňa 21. 4. 2015, právoplatným 13. 6. 2015, Zmluvou o poskytovaní verejných služieb, Dodatkom k Zmluve o poskytovaní verejných služieb, Prílohou č. 1 Dodatku k Zmluve, všeobecnými podmienkami poskytovania verejných elektronických komunikačných služieb prostredníctvom verejnej mobilnej siete spoločnosti Orange Slovensko, a.s., pokusom o pokonávku, neuhradenými faktúrami, ako aj ďalšími listinnými dôkazmi, ktoré sú súčasťou spisu.

Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že návrh navrhovateľa v časti o zaplatenie 159,- Eur t. j. zmluvnej pokuty s prísl., je nedôvodný a neopodstatnený.

Podľa § 544 ods. 1 zákona č. 40/1964 Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len "OZ"), ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia. (§ 544 ods. 2 OZ)

Ustanovenia o zmluvnej pokute sa použijú aj na pokutu určenú pre porušenie zmluvnej povinnosti právnym predpisom (penále). (§ 544 ods. 3 OZ)

Podľa § 545a OZ, neprimerane vysokú zmluvnú pokutu môže súd znížiť s prihliadnutím na hodnotu a význam zabezpečovanej povinnosti. Ak veriteľ nie je oprávnený požadovať náhradu škody spôsobenej porušením povinnosti, na ktorú sa zmluvná pokuta vzťahuje, súd prihliadne aj na výšku škody, ktorá porušením povinnosti vznikla, a na to, o koľko zmluvná pokuta presahuje rozsah vzniknutej škody.

Rozsudkom Okresného súdu Bardejov č. k. 4C/174/2011-21 zo dňa 30.11.2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove z 23.5.2012 č. k. 3Co/26/2012 bola zmluvná pokuta rovnakého významu vyhlásená za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Obdobne aj vo veci Okresného súdu Bardejov zo 6.12.2011 č. k. 4C/162/2011-28 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 15.3.2012 č. k. 16Co/32/2012-46.

Podľa § 53a ods. 1 OZ, ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

Ustanovenie § 53a OZ je dôsledkom transpozície smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „smernica“), ktorá v čl. 7 ods. 1 ukladá členským štátom zabrániť súvislému používaniu neprijateľných zmluvných podmienok: „Členské štáty zabezpečia, aby v záujme spotrebiteľov a subjektov hospodárskej súťaže existovali primerané a účinné prostriedky, ktoré by zabránili súvislému uplatňovaniu nekalých podmienok v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov.“

S ohľadom na relevantnú judikatúru Súdneho dvora Európskej únie by nemali byť žiadne pochybnosti o povinnosti súdu zbaviť spotrebiteľa neprijateľnej zmluvnej podmienky a jej poškodzujúcich účinkov: "Členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby

zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok." (čl. 6 ods. 1 smernice). Ustanovenie čl. 6 ods. 1 sa má považovať za kogentné ustanovenie a ochrana pred neprijateľnými podmienkami sa má poskytnúť v režime pravidiel verejného poriadku (uznesenie Súdneho dvora C-76/10 POHOTOVOSTĚ/Korčkovská, bod 50), teda pravidiel, na ktorých rešpektovaní musí štát bezvýhradne trvať a ktorých rešpektovanie je povinný vždy a za každých okolností vyžadovať.

Ustanovenie § 53a ods. 1 OZ zakazuje dodávateľovi používať zmluvnú podmienku, ktorá bola právoplatne súdom vyhlásená za neprijateľnú. Takáto zmluvná podmienka je neplatná (§ 53 ods. 5 OZ; absolútna neplatnosť). Jej ďalším používaním dodávateľ vytvára protiprávny stav zákonom explicitne zakázaný a priznanie plnenia z takejto zmluvnej podmienky je v priamom rozpore so zákonom. Ak by súd priznal plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, išlo by o tolerovanie pokračujúceho protiprávneho stavu zo strany súdu a popieranie vysokého záujmu EÚ a práva EÚ na ochrane práv spotrebiteľa. Súd ako orgán členského štátu EÚ je pri poskytovaní ochrany pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami povinný ex offio skúmať, či voči spotrebiteľovi nie je uplatňované plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, a to aj z takej, ktorú súd už skôr judikoval (§ 53a OZ). Plnenie z takejto podmienky navyše vždy zakladá bezdôvodné obohatenie (§ 451 ods. 1 OZ ; „z neplatného právneho úkonu"). Navyše, zmluvnú pokutu uplatňovanú z absolútne neplatného zmluvného dojednania nemožno zmoderovať, pretože tomu bráni jej neplatnosť. Zníženie zmluvnej pokuty podľa všeobecného ustanovenia § 545a OZ sa môže týkať iba platne uzavretej zmluvnej pokuty.

Zákaz ďalšieho používania neprijateľnej podmienky v demokratickej spoločnosti by mal byť samozrejímý a rešpektovaný subjektmi práva ipso facto. Ak existuje zákonná povinnosť zdržať sa protiprávneho konania (v podobe používania neprijateľnej zmluvnej podmienky) je oprávnené očakávať, že dodávateľ bude právnou povinnosť rešpektovať a od spotrebiteľov nebude požadovať plnenie v rozpore s dobrými mravmi, majúce svoj základ v neprijateľnej zmluvnej podmienke. Takéto - prirodzene anticipované konanie - je nielen prejavom rešpektu k právu, k hodnotám právneho poriadku a zásadám súkromného práva, ale osobitne prejavom konania v súlade s dobrými mravmi (§ 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z. z.) a v súlade s povinnosťou odbornej starostlivosti (§ 2 písm. u) zákona č. 250/2007 Z. z.).

Ochrana spotrebiteľa pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách vychádza z predpokladu, že spotrebiteľ je z hľadiska informovanosti a z hľadiska vyjednávacej pozície v slabšom postavení a má spravidla na výber buď zmluvu vopred naformulovanú dodávateľom akceptovať so všetkými formulárovými klauzulami alebo ju odmietnuť. Možnosť zmeny štandardných podmienok zo strany spotrebiteľa je len iluzórna a je zrejmé, že ide o rovnosť len formálnu. Aby sa dosiahla faktická rovnosť, je to možné dosiahnuť len vonkajším zásahom (porov. rozsudky Mostaza Claro, C 168/05, bod 25, Océano Grupo Editorial SA C 240/98-C 244/98).

Z vyššie uvedených dôvodov súd zamietol žalobu na zaplatenie v predmetnej veci - zmluvnej pokuty z dôvodu, že sa jednalo o neprijateľnú zmluvnú podmienku uplatňovanú v rozpore s ustanovením § 53a ods. 1 OZ.

Navrhovateľ poukázal na tú skutočnosť, že ak súd neuzná nárok navrhovateľa na zaplatenie zmluvnej pokuty, je potrebné vziať do úvahy skutočnosť, že navrhovateľovi bola spôsobená skutočná škoda, ktorá zodpovedá hodnote dotácie do poskytnutých telefónnych zariadení. Odporkyňa mala totiž telekomunikačné zariadenie Sony Ericsson Live with Walkman uhradiť počas celej doby trvania zmluvného vzťahu postupnými splátkami, čo však nedodržala. Tým navrhovateľovi vznikla škoda, ktorá by mu nebola vznikla, ak by odporkyňa dodržala záväzok vyplývajúci zo zmluvy.

Súd je toho názoru, že navrhovateľ v konaní nepreukázal, že by mu odporkyňa spôsobila škodu, ako to má na mysli ustanovenie § 420 ods. 1 OZ, keď predpokladom vzniku každej občianskoprávnej zodpovednosti je protiprávny úkon, spôsobenie škody a príčinná súvislosť medzi protiprávnym úkonom a škodou. Navrhovateľ v konaní nepreukázal, že by mu vznikla škoda protiprávnym konaním odporkyne. V dodatku k zmluve o pripojení sa nič neuvádza o tom, že by zariadenia zakúpené odporkyňou bolo potrebné splatiť tak, ako to prezentuje navrhovateľ. S poukazom na vyššie citované ustanovenia, súd v tomto konaní nárok navrhovateľa o zaplatenie zmluvnej pokuty považoval za neopodstatnený, nedôvodný a žalobu zamietol.

Výrok o trovách konania sa opiera o ustanovenie § 142 ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len "OSP"), keď súd žiadnemu z účastníkov nepriznal náhradu trov konania, keďže navrhovateľ mal úspech len čiastočný a to v pôvodnom konaní (8C/357/2014) aj to len v nepatrnnej časti, v tomto konaní bol v celom rozsahu neúspešný a odporkyňa si trovy konania neuplatnila.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd Košice prostredníctvom tunajšieho súdu.

Podľa ust. § 205 ods. 1 OSP v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 OSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa ust. § 42 ods. 3 OSP, pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, pokuty, svedočné, znalečné a iné náklady súdneho konania, vedie sa výkon rozhodnutia z úradnej moci.